

Пети билатерални међуверски дијалог Србије и Индонезије „Дијалогом до мира: толеранција и култура“

Пети билатерални међуверски дијалог Србије и Индонезије под слоганом „Дијалогом до мира: толеранција и култура“ одржан је 12. новембра 2024. године у свечаној сали Палате Србија у Београду.

Већ више од три деценије Индонезија одржава међуверске дијалог са партнерским земљама широм света. Први билатерални међуверски дијалог Србије и Индонезије одржан 2011. године у Београду од стране индонежанских партнера је оцењен као најуспешнији који је та држава икада остварила са неком земљом. Добра пракса је настављена и 2013. године Другим дијалогом у Џакарти, који ће остати упамћен по чињеници да је ту земљу по први пут посетио један православни патријарх – блажене успомене Патријарх српски Иринеј. Трећи билатерални међуверски дијалог Србије и Индонезије одржан је 2015. године у Београду. Том приликом, Индонезија је

дала велику подршку Републици Србији, јер је, током трајања конференције, у Паризу гласала против уласка такозваног Косова у УНЕСКО. Четврти дијалог је одржан 2019. у Џогџакрти, а данас је Република Србија, тачније Управа за сарадњу са црквама и верским заједницама Министарства правде и њен директор др Владимир Рогановић, поново домаћин делегацији Републике Индонезије у Петом билатералном међуверском дијалогу.

У свом поздравном обраћању др Рогановић је изразио задовољство што у име Министарства правде може да отвори Пети билатерални међурелигијски дијалог између Републике Србије и Индонезије упутивши топлу добродошлицу свим учесницима скупа. Директор Рогановић је нагласио да је дијалог, који се први пут одржао 2011. године на истом месту као и данас, значајно напредовао и подсетио на историјску посету блажене успомене патријарха Иринеја Индонезији, као и на чињеницу да је и Његова Светост Патријарх српски г. Порфирије стални и драгоцен учесник свих међурелигијских сусрета, што показује колико су они значајни за Српску Православну Цркву, али и за све традиционалне верске заједнице које заједно са државом заједно доприносе изградњи међусобног разумевања, сарадње и уважавања различитости.

Тема данашње конференције, како је директор Рогановић нагласио, јесте „Дијалогом до толеранције и културе“. – Ова тема представља врхунац сваке монотеистичке религије. Усмерена је ка промоцији мира, пре свега са Богом, али и са другим људима. Циљ данашњег дијалога није само наставак међурелигијског разумевања и подстицање мира и толеранције, већ и продубљивање знања, отварање нових погледа и очување континуитета наших важних међурелигијских односа. Ми смо у многим аспектима имали прилику да учимо од Републике Индонезије – истакао је др Рогановић и захваливши руководству те пријатељске земље на подршци коју пружа Републици Србији на очувању територијалног интегритета како у Уједињеним нацијама тако и на другим форумима широм света.

Уследио је поздравни говор Патријарха српског г. Порфирија, који је изразио радост јер поново учествује у међуверском дијалогу Србије и Индонезије који се негује од 2011. године.

– Драго ми је да постоји континуитет од скоро деценију и по у овој племенитој идеји сусрета људи. Сусрети нас подсећају да је неговање сваког дијалога, а у нашем овом случају – међуверског дијалога, на добро сваком верујућем човеку који зна шта исповеда и ко је, а самим тим има и потребу да разуме шта исповеда човек друге вере. До таквог здравог односа међу људима, у

овом случају верницима, долазимо захваљујући платформи за дијалог као што је ова, која доноси међуверску писменост, а човек који зна своје знање исказује разумевањем и не може да буде злоупотребљен у односу према другоме и другачијем. Међурелигијски тј. међуверски дијалог се често погрешно тумачи и због тога је изузетно важно да трасирамо пут на коме ћемо се сусрети са људима који веру у Бога исповедају на другачији начин, са људима који обогаћују наше знање о свету који делимо са њима. Тај пут – или боље речено укрштање путева – основни је предуслов сваког саговорништва, а тим пре међуверског дијалога који за последицу има разумевање и прихватање другог и другачијег у нашем животу и друштвеној заједници и то не само за одређено за одређено време него за цео живот – заувек. Дијалог међу религијама није никакав синкретизам. Није ни прозелитизам. Међурелигијски дијалог је конкретан процес у којем свако од нас доноси на платформу сусрета своје учење и добру вољу за разумевање међу људима – поручио је патријарх Порфирије чије обраћање у целости можете прочитати [ОВДЕ](#).

Амбасадор Републике Индонезије у Републици Србији г. Мухамед Чантра је истакао значај дијалога за обе земље, иако су физички удаљене. – За Индонезију наш дијалог има велики значај, јер помаже у решавању и олакшавању различитих изазова са којима се сусреће савремени свет. Надам се да се кроз дијалог и сарадњу може изградити основа за хармоничнији свет – поручио је амбасадор Чантра.

Генерални директор за информације и јавну дипломатију Министарства спољних послова Републике Индонезије гђа Сити Нуграха Маулуди је присутне подсетила на богату историју међусобног пријатељства и сарадње Србије и Индонезије које ове године обележавају значајан јубилеј – 70 година од успостављања дипломатских односа, са посебним освртом на сарадњу у Покрету несврстаних. Директорка Маулуди је указала на савремене глобалне изазове и честе конфликте нагласивши: – Наш заједнички задатак јесте да, кроз међусобну сарадњу, пронађемо решења за све изазове. Борба за мир започиње управо дијалогом. Неговање дијалога је кључно за очување и развијање различитости, као и за одбрану мира и верских слобода. Индонезија је посвећена промоцији и очувању ових вредности и са задовољством истиче да је у Београд допутовала делегација најстручнијих људи из Индонезије, који ће наставити да подржавају овај дијалог и након завршетка конференције. Посебан акценат у дијалогу представља сарадња пет универзитета, који ће даље утврђивати међурелигијску сарадњу и унапређивати дијалог.

Гђа Маулуди је изразила одушевљење богатом историјом Србије и најавила нови дијалог за 2026. годину, а Индонезија ће имати част да узврати Србији на срдачном гостопримству.

Последње обраћање у уводној сесији имао је проф. др. Мухамед Али Рамдхани, генерални секретар Министарства вера Републике Индонезије. Проф. Мухамед је изразио захвалност што присуствује билатералном дијалогу, истичући да су мир и толеранција кључни за проналажење заједничког језика. Према његовим речима, напори у дијалогу морају бити интензивнији, јер дијалог представља мост који спаја људе. – Индонезија, као држава са већинским муслиманским становништвом, поносна је на свој разнолик религијски пејзаж, а њена верска разноликост представља снагу коју симболише слоган Уједињени у разноликости. Министарство вера Индонезије игра кључну улогу у промоцији верске толеранције, подржавајући националне програме који ојачавају верске регулативе и омогућавају изградњу верских објеката. Делегати из Индонезије, под окриљем Министарства, сматрају да је сарадња у области образовања од изузетног значаја, јер инспирише посвећеност миру који је укорењен у толеранцији – поручио је проф. Мухамед изразивши уверење да ће се постојећи односи и дијалог наставити и јачати, доприносећи хармонији у свету у коме живимо.

Након уводних обраћања отпочела је прва сесија научног скупа под називом „Верска толеранција у јавном говору“ посвећена прегледу тренутних напора

и иницијатива усмерених на подстицање хармоничних односа међу верским заједницама у Србији и Индонезији. Говорници су у својим излагањима анализирали постојеће механизме и активности којима се у обе земље гради атмосфера међусобног прихватања и миран заједнички живот.

Главне теме о којима је било речи обухватале су два кључна питања. Прво, улогу владе у унутрашњој и спољној политици у промовисању прихватања и мирног заједничког живота. Говорници су истакли важност активне улоге коју влада може имати у промоцији међусобног уважавања и толеранције. Обрађени су примери различитих иницијатива и политика које обе земље примењују како би осигурале сигурно окружење за различите верске заједнице. Друго питање се односило на промоцију верске писмености као основе за боље разумевање и прихватање различитости. Говорници су истакли да образовање о верској и културној разноликости може бити моћан алат у изградњи друштва које уважава све појединце без обзира на њихову религијску припадност.

Сесија је закључена позивом на јачање дијалога и сарадње између различитих верских заједница, као и потребом да се наставе улагања у пројекте који промовишу толеранцију и миран суживот.

Друга, завршна, сесија скупа под називом „Значај цркава и верских заједница у очувању културног наслеђа“ била је усмерена на улогу коју религијске институције имају у очувању културног идентитета и наслеђа у временима брзих и непрестаних промена. Говорници из Србије и Индонезије су поделили су своја искуства, наводећи примере најбољих пракси и иницијатива које се примењују у њиховим друштвима ради заштите културног и верског наслеђа.

Прво питање разматрано на сесији била је улога верских вођа и заједница у очувању културног и верског наслеђа. Говорници су истакли да верски лидери и заједнице играју важну улогу у очувању традиције и културног богатства својих народа. Ослањањем на своје институције, верске заједнице могу активно да раде на очувању старих обичаја, културних споменика и верских обележја, доприносећи на тај начин очувању колективног идентитета. Одговарајући на питање како промовисати постојаност идентитета говорници су разматрали стратегије за јачање осећаја припадности и очување културног идентитета у савременом свету. Сесија је

поставила своје напоре у промоцији идентитета и ом на јачање сарадње између различитих група како би се ојачали напори за

spc.rs